

Пропозиції
Харківського національного університету радіоелектроніки
щодо усунення проблем нормативно-правового забезпечення
розвитку міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти в Україні

1. Реалізація програм академічної мобільності студентів і викладачів

№	Проблема	Причина виникнення	Пропозиція щодо вирішення проблеми
1	<p>Студенти – магістри українських вищих навчальних закладів, які за обміном навчаються одночасно і в магістратурі закордонного вищого навчального закладу у відповідності до законодавства України мають бути відраховані з українського вищого навчального закладу після захищення дипломної роботи. Це призводить до того, що після відрахування такого студента українські вищі навчальні заклади перестають отримувати бонуси за програму обміну студентами з закордонними партнерами. Український вищий навчальний заклад втрачає студента при чому з числа кращих, а безвихідна ситуація підштовхує такого студента взагалі не повертатися на батьківщину.</p>	<p>Різниця у тривалості українських і європейських магістерських програм (1-1,5 і 2 роки відповідно).</p>	<p>Врегулювати на законодавчому рівні можливість подовження строку навчання в українській магістратурі до 2-х років для студентів – магістрів, які офіційно направлені на навчання до магістратури закордонного навчального закладу.</p>
2	<p>У відповідності до міжурядових угод українські студенти мають можливість навчатися у закордонних вищих навчальних закладах - партнерах з метою отримання ступеня як магістра, так і бакалавра, що</p>	<p>Спільна угода і розробка індивідуального плану навчання студента за обміном дозволяє узгодити питання перезаліку курсів, практик і допуску до написання</p>	<p>Врегулювати на законодавчому рівні можливість українським студентам, які проходять навчання у закордонних вищих навчальних закладах,</p>

	<p>складає тривалий строк. Підставою для довготривалої відсутності студента в українському вищому навчальному закладі може бути тільки спільна угода між вищими навчальними закладами - партнерами, яка передбачає навчання мобільного студента за індивідуальним планом або його академічна відпустка.</p>	<p>дипломної роботи. Але не всі закордонні вищі навчальні заклади (особливо з числа перших 100 в світовому рейтингу, до яких рекомендовано направляти студентів за підтримки держбюджетної програми МОН України) йдуть на підписання складних угод заради декількох студентів з України, оскільки це для них не виняткова, а поточна справа.</p> <p>Через те, що академічна відпустка не вирішує проблеми відсутності студента в українському вищому навчальному закладі заради довготривалого навчання (більше року) в закордонному вищому навчальному закладі, українські вищі навчальні заклади вимушені відраховувати такого студента, що призводить до втрати ними потенціального бакалавра/магістра з числа найкращих (тих, що вищий навчальний заклад направив на навчання закордон) з усіма витікаючими наслідками.</p>	<p>дистанційно продовжувати (без академічної відпустки) навчання в Україні за індивідуальними планами на підставі наказів про направлення таких студентів на навчання за кордон. Таким чином, український вищий навчальний заклад не втрачає студента, надає йому можливість захистити український диплом і отримує усі бонуси, які передбачені за його навчання за програмою академічної мобільності.</p>
3	<p>У відповідності до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93, підставою для зарахування практичної підготовки студента в українському вищому навчальному закладі є</p>	<p>Неврегульованість у діючому законодавстві щодо практичної підготовки студентів, яке не враховує потенціалу і можливостей програм академічної мобільності.</p>	<p>Внести доповнення до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України щодо врегулювання практичної підготовки таким чином, щоб виробнича практика, яка</p>

	<p>щоденник практики і звіт з практики, який має бути підписаний керівниками практики як з боку бази практики, так і з боку вищого навчального закладу. У разі виконання практичної підготовки студентами у закордонних навчальних закладах ці документи отримати складно.</p>		<p>виконується у закордонному навчальному закладі на підставі наказу про направлення студента на навчання за кордон, зараховувалась в українському вищому навчальному закладі на підставі академічної довідки закордонного навчального закладу з зазначенням кількості кредитів, отриманих за виконання виробничої практики.</p>
4	<p>У відповідності до Порядку працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням, затвердженим постановою КМУ від 22 серпня 1996 р. № 992, дипломовані випускники в обов'язковому порядку мають відпрацювати за місцем призначення не менше трьох років.</p> <p>У разі продовження студентом навчання у закордонному навчальному закладі за програмою мобільності укладення тристоронньої угоди для працевлаштування дипломованого випускника стає неможливим безпосередньо після закінчення ним українського вищого навчального закладу.</p>	<p>Вимога про обов'язкове працевлаштування дипломованого випускника українського вищого навчального закладу, який отримав освіту за бюджетні кошти.</p>	<p>Внести доповнення до пункту 9 «Порядку працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням», яким би допускалось відстрочення або розірвання випускником тристоронньої угоди у разі продовження ним навчання за програмою мобільності у закордонному вищому навчальному закладі.</p>
5	<p>Неможливість залучати до навчального процесу в українських вищих навчальних закладах найкращих українських викладачів / вчених які працюють у закордонних вищих</p>	<p>Відсутність норм погодинної оплати праці за дистанційною формою викладання.</p>	<p>Дозволити дистанційну форму викладання і здійснювати оплату праці мобільних викладачів на рівні очної</p>

навчальних закладах.		форми викладання.
----------------------	--	-------------------

2. Залучення іноземних викладачів до викладання у вищих навчальних закладах України

№	Проблема	Причина виникнення	Пропозиція щодо вирішення проблеми
1	Недосконалість механізмів залучення іноземних викладачів до викладання в українських вищих навчальних закладах.	Низька оплата праці викладача українського вищого навчального закладу, вимога оформлення великої кількості документів при оформленні на роботу іноземців.	Внести доповнення до «Інструкції про оплату праці та розміри ставок заробітної плати професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів», затвердженої наказом МОНУ №90 від 02.04.1993 р. щодо ставок погодинної оплати праці іноземним викладачам за рахунок коштів спеціального фонду вищого навчального закладу. Спростити процедуру працевлаштування іноземних громадян, які запрошуються на роботу вищими навчальними закладами України, яка передбачена «Порядком оформлення іноземцям та особам без громадянства дозволу на працевлаштування в Україні», затвердженим Постановою КМУ від 1 листопада 1999 р. №2028.

3. Виконання спільних освітніх міжнародних проектів, які фінансуються програмами Європейського Союзу

№	Проблема	Причина виникнення	Пропозиція щодо вирішення проблеми
1	<p>Певне протиріччя між командою виконавців проекту і адміністрацією українського вищого навчального закладу через те, що заклад зацікавлений у надходженні коштів грантів на свій казначейський рахунок, а команда виконавців проекту зацікавлена в безперешкодному виконанні плану робіт і бюджету проекту, що вищий навчальний заклад не в змозі забезпечити через перешкоди, які створює Держказначейство України. В разі надходження грантових коштів за проектами безпосередньо виконавцям проекту (на особисті банківські картки) вищий навчальний заклад не може нести відповідальність і гарантувати виконання проекту і, як наслідок, контролювати належну сплату податків.</p>	<p>Положення пункту 3 статті 13 Бюджетного Кодексу України про те, що кошти, що надходять у вигляді грантів міжнародної технічної допомоги є складовою частиною спеціального фонду бюджету вищого навчального закладу. Вимога тримати кошти спеціального фонду вищого навчального закладу в установах держказначейства України, яке затримує використання цих коштів вищим навчальним закладом, що призводить до зриву строків виконання міжнародних зобов'язань.</p>	<p>Дозволити бюджетним установам тримати кошти міжнародної технічної допомоги в комерційних банках і розпоряджатися ними відповідно до взятих на себе зобов'язань з метою дотримання міжнародних угод і своєчасного виконання міжнародних проектів.</p>
2	<p>Обмеження з боку Держказначейства України щодо вартості комп'ютерного обладнання, що може бути придбаним за міжнародними проектами.</p>	<p>Використання Держказначейством України застарілих норми Постанови КМУ № 323 від 04.04.2001 щодо вартості комп'ютерного обладнання, яке не передбачене для навчальних програм.</p>	<p>Не поширювати дію Постанови КМУ № 332 від 04.04.2001 на придбання обладнання за міжнародними проектами. Вивести кошти міжнародної технічної допомоги, які було надано вищому навчальному закладу, з установ</p>

			Держказначейства.
3	Вищі навчальні заклади України подвійного підпорядкування вимушені узгоджувати бюджети/кошториси грантових проектів зі профільними Міністерствами, що затримує і ускладнює виконання міжнародних проектів.		Скасувати вимогу щодо узгодження бюджету/кошторису грантових проектів з профільним Міністерством.